

1 | 2026
Dansk Køl & Varme

temp

Tema: Vejen til flere lærepladser

Lars Holse, ejer af KL Køleteknik, deler sine erfaringer med at være læreplads og alt hvad det indebærer - på godt og ondt

Nye webinarer lanceret - se info på s. 29

Dansk
køl & varme

Varme til det nordiske klima

Samsungs nordiske serie er specielt udviklet til det nordiske klima og har stabil drift helt ned til -30° , har 8°C grundvarmefunktion og hele 5 års garanti.

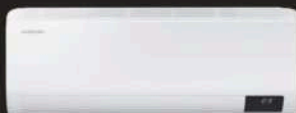
Serien består af:

Nordic Home, Nordic Premium & Nordic WindFree™

Alle 3 modeller har indbygget WiFi og AI funktion, som analyserer brugermønstre og indeklimaet for automatisk indstilling og et optimalt indeklima. Der er varmelegeme i alle udelene.

Modellerne fås i 2,5 kW og 3,5 kW.

Vælg mellem

Nordic Home

Nordic Premium

Nordic WindFree™

Haiers nordiske serie er specielt udviklet til det nordiske klima og har stabil drift helt ned til -30° , har 10°C grundvarmefunktion og hele 6 års garanti samt 6 års reservedelsgaranti.

Serien består af:

Pearl Nordic & Expert Nordic

Pearl Nordic har indbygget WiFi, UVC Pro Sterilisation, som genererer plasma til sterilisering og bidrager til et sundere og renere luftmiljø i rummet samt 56°C Steri Clean, som er en smart frekvensstyring, der holder fordampere på 56°C , da de seneste undersøgelser viser, at næsten ingen bakterier eller vira kan overleve ved 56°C i mere end 30 minutter. Pearl Nordic fås fra 2,5 kW til 5,2 kW.

Expert Nordic har indbygget WiFi, UVC Pro Sterilisation, 56°C Steri Clean, IFeel, søvnfunktion samt Haiers ECO sensor, som analyserer brugermønstre og indeklimaet for automatisk indstilling og et optimalt indeklima. Der er varmelegeme i alle udelene. Expert Nordic fås fra 2,5 kW til 3,5 kW

Vælg mellem

Pearl Nordic

Expert Nordic

Åderupvej 65-67
4700 Næstved
Tlf. 55 77 60 90
www.dkc-klima.dk

DKC
Dansk Klima Center

ALT TIL KØLETEKNIK ÉT STED

...så du kan bruge tiden på dine kunder og din forretning.

Fancoils

Rør, fittings og isolering

Pakkeløsninger til kølerum

Kompressorer

Klimaløsninger

Industriventiler

Alt i værktøj

Chillere og varmepumper

Kompressorracks CO2

Fordampere

Kølestyringer

Returkølemidler

Ahlsell er eksperter i komplette løsninger inden for køle- og varmepumpesystemer. Vi har et komplet sortiment af produkter til alle typer af køleapplikationer, direkte eller indirekte systemer og leverer produkter inden for komfortkøling, kommerciel køling, proceskøling, køling af datacentre og varmepumper.

Og husk, vi har også alt inden for værktøj, vand og afløb, VVS og kemi.

ahlsell
www.ahlsell.dk

Hvem uddanner køleteknikeren til imorgen?

Det moderne samfund efterspørger køleteknik, og efterspørgslen er stigende. Vores branche er derfor sikret masser af arbejde så langt øjet rækker. Desuden hører branchen formentlig til den gruppe af erhverv, der er mindst truet af robotisering og kunstig intelligens.

Alligevel kan vi ikke helt råbe hurra for fremtidsudsigterne fordi et afgørende punkt stadig er et problem: Mangel på uddannet arbejdskraft. Diverse annoncemidler og rekrutteringsbureauer har kronede dage på vores branches bekostning når der bruges masser af penge på at søge højt og lavt efter medarbejdere med kølefaglig ekspertise.

Men hvad kan man som virksomhed gøre ved det? Der er jo ikke flere, end der er, eller hvad? Jo, det skulle da lige være at virksomheden selv uddanner nogle. Lige på det punkt, er det faktisk gået fremad. Ser vi tilbage til årtusindskiftet, blev der i gennemsnit uddannet cirka 25 køleteknikere om året. I løbet af de sidste 10 år er vi kommet op på cirka 40 om året i gennemsnit. Om et par år kommer desuden de første køletekniske svende ud fra TEC i Gladsaxe, og så bliver antallet endnu højere. Så situationen er blevet bedre end før, men udfordringen er langt fra løst.

Lidt af et paradoks er det i den sammenhæng, at der er stor søgning til køleteknikeruddannelsen, men at et stigende antal elever ikke kan finde en praktikplads. Vi mister dem som mulig arbejdskraft fordi de aldrig bliver til de færdiguddannede køleteknikere, som der ellers er så stor efterspørgsel på.

Nogle virksomheder er gode til at tage lærlinge, andre gør det slet ikke.

Vi har jævnligt problemstillingen oppe på ERFA-møderne og drøftelserne viser mange forskellige årsager til at nogle virksomheder ikke tager lærlinge. Det kan være årsager som økonomi, mangel på passende opgaver eller andre praktiske forhold som det er vanskeligt at ændre på. Men det handler ofte også om helt basale ting som ansøgernes mangel på praktiske færdigheder eller mesters dårlige erfaringer med tidligere lærlinges adfærd på arbejdspladsen.

I dette blad kan du læse interviews med nogle af vores medlemmers oplevelse af de udfordringer som kan gøre det svært at tage en lærling. Når vi sætter fokus på de udfordringer som virksomhederne oplever, er det ikke ment som en kritik af skolernes indsats, men for at få hul på en debat om, hvor det er, der skal gøres noget for at få flere uddannelsesaftaler i stand.

Vi skal finde nogle nye løsninger og tilbud som gør afstanden mellem de lærepladspladssøgende og mestrene kortere. Så skal matchene nok komme. Det er en dialog med skolerne som Dansk Køl & Varme gerne tager og som vi håber inden længe at kunne fortælle nyt om.

Søren Bülow

Direktør i Dansk Køl & Varme

[CF] AERO FANCOILS

- » Vægenheder
- » Loftenheder
- » Fancoils for indbygning
- » 4-vejs kassetter
- » Mange muligheder for konfiguration og bestykning

Klik her
for at gå
direkte til
brochuren

Tema

Vejen til flere lærepladser

I denne udgave af Temp sætter vi fokus på manglen på lærepladser i kølebranchen. De seneste par år er det lykkedes at øge interessen for uddannelsen, men antallet af lærepladser sætter lige nu en stop klods for ambitionerne om at uddanne endnu flere dygtige køleteknikere. Men hvorfor er det så svært at finde det nødvendige antal lærepladser, og hvad kan vi som branche gøre for at sikre fremtidens arbejdskraft?

HVOR SKAL VI STARTE?

Har du hørt dilemmaet om svenden eller lærlingen? Måske ikke. Til gengæld kender du sikkert den mere klassiske version: Hønen eller ægget.

I kølebranchen er spørgsmålet heldigvis mindre filosofisk – og svaret langt mere håndgribeligt. Nye svende opstår ikke af sig selv; de begynder som lærlinge. Vil man løse manglen på arbejdskraft, burde vejen dertil derfor være klar: flere svende, kræver flere lærlinge.

Og flere lærlinge, kræver flere lærepladser.

Den opgave har dog vist sig at være sværere end som så. For når hverdagen kører, og opgaverne skal løses, er der – trods de gode intentioner – andre hensyn og prioriteringer på spil. Spørgsmålet er derfor, hvad der i praksis skal til, for at ambitionerne kan omsættes til handling.

NY UNDERSØGELSE KASTER LYS OVER ÅRSAGERNE

Balancen mellem antallet af elever og lærepladser er svær, og kølebranchen er langt fra den eneste branche, der ikke har fundet den gyldne løsning.

I 2025 udgav Epinion en virksomhedsundersøgelse, på vegne af Dansk Arbejdsgiverforening, der afdækker hvilke barrierer og drivere, der har betydning for, hvorvidt virksomhederne har elever.

Mange virksomheder oplever, at ansøgerfeltet har ændret sig. De peger på manglende faglige forudsætninger og

sociale kompetencer hos ansøgerne som en barriere, ligesom kapacitet, opgavemængde og administrative krav kan gøre det vanskeligt at tage – eller fastholde – en lærling.

Undersøgelsen peger samtidig på noget vigtigt: De fleste virksomheder, der først har elever, fortsætter med at have det. Udfordringen ligger derfor ikke nødvendigvis i modvilje, men i rammerne omkring beslutningen. Samarbejdet med erhvervsskolerne vurderes overordnet positivt, men mange virksomheder efterspørger en tættere og mere opsøgende dialog – og klarere forventningsafstemning.

Dansk Køl & Varmes egen opgørelse blandt medlemmerne tegner et lignende billede. Mange virksomheder er godkendt som læreplads, men ikke alle har lærlinge tilknyttet. Det understreger, at godkendelsen i sig selv ikke skaber en læreplads. Beslutningen træffes lokalt – i den enkelte virksomhed – og påvirkes af ressourcer, erfaringer og konkrete vilkår.

Derudover ved vi også at der findes en stor andel af virksomheder, som i princippet godt kunne blive godkendt, men som alligevel ikke har taget skridtet endnu.

DET KAN DU LÆSE OM I DETTE NUMMER

Temaet i dette nummer kredser derfor om det spændingsfelt: mellem nødvendighed og mulighed, mellem intention og praksis.

Vi møder Lars Hølse, ejer af KL Køleteknik, der deler sine erfaringer med at være læreplads – og hvordan både gode og mindre gode forløb har haft indflydelse på hans holdninger til problemstillingen (artiklen findes på s.9).

Lærepladser begrundet bl.a. fraværet af lærlinge med følgende udfordringer:

24%

Manglende faglige kvalifikationer hos ansøgerne

24%

Manglende sociale/personlige kompetencer hos ansøgerne

23%

For få ansatte i virksomheden

18%

Manglende arbejdsopgaver

Kilde: Epinion, 2025

Michael Hansen, der ejer Gramstrup Køling, sætter ord på virksomhedernes forventninger til elevernes grundlæggende håndværksmæssige kompetencer og betydningen af en tydelig afstemning mellem skole og læreplads (artiklen findes på s.13).

Og fra TECs Lærepladskonsulent, Crisolida Knudsen, hører vi, hvordan man arbejder med både elever og virksomheder med håbet om at kunne skabe et godt match (artiklen findes på s.19).

Vi håber du vil læse med!

Få altid den optimale løsning i dit køleanlæg

Få hjælp til at vælge den rette løsning med en ventilskyder fra Belimo

Du kan få alle de ventiler, motorer og sensorer, du skal bruge til vandbaserede køleanlæg, fra Belimo. Udvalget er stort! Men du finder nemt den helt rigtige løsning. Du kan nemlig få hjælp til dimensionering og produktvalg med online-værktøjer. Og du er også altid velkommen til at spørge Belimos danske tekniske support.

Begynd med at bestille en gratis ventilskyder – en praktisk og nem hjælp til at finde den optimale ventil og motor.

Få en gratis ventilskyder der gør det nemt at vælge ventiler og motorer
← scan QR-koden

Hør mere og spørg vores support
Ring på tlf. 86 52 44 00

Lars Holse, ejer af KL Køleteknik

Lærlinge: En afvejning mellem nødvendighed og besvær

Manglen på arbejdskraft mærkes tydeligt i kølebranchen. Når lærlingene bliver udlært, står virksomhederne i kø for at få fat i dem – ofte med lovning om attraktive lønpakker og diverse frynsegoder.

Men hvor var interessen, da de samme unge stod og manglede en læreplads? Lars Holse, ejer af KL Køleteknik, er meget bevidst om paradokset.

”Jeg har sagt til mine folk, at hvis de ikke vil have en lærling, så skal de love mig, at de vil arbejde til de bliver 80 – og det vil de jo ikke,” siger han med et smil.

Han ved, at branchen ikke kan undvære nye faglærte. Men hans historie viser også, at beslutningen om at tage en lærling sjældent kun handler om vilje.

Den træffes på baggrund af erfaringer – midt i en travl hverdag, hvor administration og dokumentation i forvejen stjæler tiden fra det køletekniske arbejde.

DE DÅRLIGE ERFARINGER HÆNGER VED

Lars Holse har haft to lærlinge i virksomhedens historie. Den ene blev en succes. Den anden knap så meget.

”Det var dæleme en kedelig oplevelse,” siger han. Det handlede ikke kun om faglighed, men om et forløb, hvor problemerne voksede, og det samme gjorde ansvaret.

”Man ligger og bruger så meget energi på at snakke med skolen om hvad han nu har lavet, og hvorfor og hvordan og hvorledes,” fortæller han.

For en mindre virksomhed er det ikke uvæsentligt. Tid er ofte en mangelvare, og når der i forvejen er lange arbejdsdage er ressourcerne der bare ikke.

Ifølge Lars Holve var det også en oplevelse af at stå meget alene:

”Når først man har taget en lærling. Så hænger man også på den. Og så er skolen bare videre til de næste,” fortæller han.

Efter hans mening kunne der derfor godt være mere opfølgning under hele uddannelsesforløbet.

”Det betyder noget, at der er nogle der følger op på hvordan det går, og om der er noget man har behov for hjælp til. Så kunne man måske også tage nogle af de udfordringer, der kan opstå, lidt i opløbet,” siger Lars Holve

Efter den dårlige oplevelse gik der lang tid, før Holve igen var klar til at tage chancen med en ny lærling. Ikke som modvilje – men som forsigtighed.

”Når først man har taget en lærling. Så hænger man også på den. Og så er skolen bare videre til de næste.”

UOPFORDREDE ANSØGNINGER OG HENVENDELSER I HUNDRETVIS SKABER STOR FRUSTRATION

Med virksomhedsadresse centralt i København oplever Lars Holve,

at hans virksomhed er særligt attraktiv for de mange unge mennesker, der er på jagt efter en læreplads. Problemet er bare, at henvendelserne ofte afslører, at ansøgerne overhovedet ikke har sat sig ind i faget.

”De har jo slet ikke sat sig ind i, hvad det vil sige at være kølemontør. Når jeg siger til dem, at vi også har en afdeling på Falster, og vi jo altså kører på hele Sjælland, så siger de, at de kun er interesserede i at arbejde i København, og det er nok 99% af alle dem der søger.” forklarer han.

Når henvendelserne både er uopfordrede, og samtidig viser sig overhovedet ikke at være relevante, er det i sidste ende bare et stort spild af tid.

”Jeg får jo 3 ansøgninger om dagen, og man kan se det er lige så snart der starter et nyt skoleforløb, så starter det hele forfra igen. Det bruger jeg bare også virkelig meget tid på,” siger Lars Holve.

GEOGRAFI HAR EN BETYDNING - MEN IKKE PÅ DEN MÅDE MAN SKULLE TRO

Da Lars Holve for nyligt søgte efter en ny lærling havde han nogle helt særlige krav. Eleven skulle være klar på arbejde på hele Sjælland, og tage sin uddannelse på Den Jyske Håndværkerskole.

Og hvorfor så det kunne man spørge? Når nu man rent faktisk kan tage uddannelsen på Sjælland?

For Holve handler uddannelsen ikke kun om teori og værksteder, men om relationer og netværk. Om at eleverne bor sammen, hjælper hinanden og skaber forbindelser, der rækker ind i arbejdslivet.

”Jeg er jo nok farvet af, at jeg selv har gået på Den Jyske Håndværkerskole, men jeg synes bare, at det giver de unge noget helt særligt, og jeg ved de har nogle dygtige faglærere også,” forklarer Lars Holve.

”Den dag du kan overbevise mig om at man gerne vil tage fra Aalborg eller Aarhus af for at komme på TEC, så skal jeg nok tage det til genovervejelse.”

Uddannelsen på TEC er ung og har ikke mange års erfaringer og traditioner med i bagagen som DJH – det er svært at konkurrere med.

”De gør det jo godt nok. Har hørt, at de har fået nogle nye anlæg og sådan. Og de inviterer jo også til alle mulige åbent hus-arrangementer og ting og sager, men det kræver jo bare man har tiden til at komme til det,” siger Lars Holse.

Hvis dette er en generel tendens blandt virksomhederne peger det måske på, hvorfor udfordringerne med at finde lærepladser på Sjælland er så stor. Spørger man Lars Holse er der kun én ting der kan ændre hans holdning:

”Den dag du kan overbevise mig om at man gerne vil tage fra Aalborg eller Aarhus af for at komme på TEC, så skal jeg nok tage det til genovervejelse,” siger han med et glimt i øjet.

ISO CERTIFICERINGEN ER EN BEGRÆNSNING MEN OGSÅ EN MULIGHED

De seneste ændringer i kravene om ISO-certificeringen har båret en hel del frustration og usikkerhed med sig.

For Lars Holse har ISO Certificeringen været en prioritet - omend en ressourcetung en af slagsen. Det gælder også i forbindelse med at have en lærling.

”Når jeg ansætter en lærling og skal have ham skrevet ind i mit ISO-system, så tager det to dage. Det gør det altså. Jeg skal ind og lave kvalifikationsmatrix og beskrive, hvad han må arbejde med, hvor langt han er i uddannelsen, om han må lodde- og alt det der skal dokumenteres.”

For Holse er det ikke dokumentationen i sig selv, der er problemet. Han anerkender værdien af systematik og kvalitetssikring. ISO-certificeringen og rollen som læreplads giver også adgang til opgaver, som virksomheden ellers ikke ville kunne byde på.

Men når kravet om certificering lempes og markedsbevægelserne tager over, så begynder regnestykket at se anderledes ud.

”Jeg mener det er et alvorligt problem for branchen, for vores fag og vores uddannelse. Når VVS’ere og elektrikere lige pludselig må lave vores arbejde, men jeg må ikke engang tilslutte et anlæg til vandforsyningen. Så er der noget galt. Så har vi fejlet,” siger Lars Holse.

Hvis ISO fortsat i praksis hænger tæt sammen med muligheden for at være læreplads, mens andre aktører kan operere under færre krav, opstår der en skævhed.

”Så længe lovgivningen er som den er nu, så bare se og få afskaffet det med at du skal være ISO certificeret for at have en lærling, for ellers bliver der kun færre og færre lærepladser,” afslutter Lars Holse.

Skræddersyet Køleteknik

Racksystemer og
styringsteknik
fra [CF] SYSTEMS

- » Design og konstruktion
- » Industriel fremstilling
- » Professionel logistik

Klik her
for at gå
direkte til
brochuren

Michael Hansen, ejer af Gramstrup Køling

"Det er nok lidt old school, men at kunne skrue en skrue i væggen det forventer vi altså, at en lærling som minimum kan"

Alle elever starter med forskellige forudsætninger og kompetencer, når de begynder i lære. Spørger man virksomhederne er der dog særligt en ting som mange lærlinge i dag har tilfælles, og som kan gøre starten på læretiden udfordrende for både lærlingen og virksomheden. Michael Hansen, ejer af Gramstrup Køling og bestyrelsesmedlem i Dansk Køl & Varme, forklarer:

"Mange unge bruger ikke deres fritid med værktøj i hænderne, som man gjorde engang. Det er ærgerligt, at vi som læreplads skal bruge så meget tid på at lære dem de her ting. Vi vil meget hellere kunne fokusere på det køletekniske arbejde."

For mindre virksomheder med få lærlinge er det ekstra vigtigt, at eleverne hurtigt kan omsætte teorien til praksis. "Hvis man er en mindre virksomhed, har det stor betydning, at de kan komme hurtigere ud og 'du' til noget," siger han.

AFSTEMNING AF FORVENTNINGER ER AFGØRENDE

Ifølge Michael Hansen oplever mange virksomheder, at eleverne på grundforløbet har fået en høj teoretisk ballast, men mangler nogle af de basale håndværksfærdigheder, som er nødvendige for at kunne starte i lære.

“Jeg er af den opfattelse, at når man kommer fra et grundforløb, så har man brugt tid på håndværk og kendskab til værktøj. Men i stedet oplever vi, at der på skolen har været meget fokus på et højt teoretisk niveau,” siger han.

Noget af det Michael Hansen fremhæver er derfor også, at succesfuld lærlingetid afhænger af klare forventninger mellem skole og virksomhed. “Det handler helt sikkert også om forventninger imellem skole og læreplads og hvordan vi afstemmer dem bedst muligt,” siger han.

Med tydelig kommunikation og øget fokus på de håndværksmæssige grundfærdigheder kan virksomhederne få mere ud af deres lærlinge – og eleverne får en bedre start på deres karriere i kølebranchen.

NYT TILTAG PÅ VEJ

Tilbage i januar mødtes Dansk Køl & Varme med Uddannelsesleder, Jan Pedersen, fra TEC for at tale om, hvordan vi kan få flere elever i lære ude i virksomhederne. Her deltog Michael Hansen sammen med Bestyrelsessuppleant Per Andersen, hvor de gav et virksomhedsperspektiv på problemstillingen, og hvilke løsninger de så som en mulighed. Det kom der en god konstruktiv snak ud af, og et nyt tiltag er i fuld gang med at blive udviklet. Det vil Dansk Køl & Varme melde mere ud om når detaljerne er helt på plads.

Dansk Køl & Varme deltager på

Markedet ændrer sig hele tiden, og som brancheforening er det vigtigt at holde fingeren på pulsen. Derfor har vi som noget nyt i år valgt at deltage på El & Teknik messen. Vi håber på mange gode snakke om faget, branchen og alt det løse. Måske vi ses?

Den 5.- 7. maj

Grønne løsninger til køl og varme

CO2, propan, ammoniak - mulighederne er mange, når de rette miljøvenlige løsninger skal findes. Stærke løsninger er resultatet af et bredt produktsortiment, solid vejledning og teknisk produktsupport.

Find inspiration,
produkter og gode råd

Se mere

SCM
FRIGO

INTARCON

evapco

Bitzer

Kelvion

Roller

Danfoss

Danfoss | BOCK

CLIVET

SMART
HEAT PUMP

REFRIGERA
LINEA DEL FRIEGO

AERMEC

LU-VE
GRIPOCLIP

MITSUBISHI
HEAVY INDUSTRIES
VARMEPUMPER

CAREL

TECNO
FREDDO

Tlf.: +45 70 27 06 07 • info@hjj.dk • www.hjj.dk

Ballerup: Tempovej 18-22, DK-2750

Kolding: Niels Bohrs Vej 1, DK-6000

Aarhus: Johann Gutenbergs Vej 11-13, DK-8200

H. JESSEN JØRGENSEN AIS

SMART.
HEAT PUMP

Grøn varme og køl med CO₂ som naturligt kølemiddel

Plug & play-installation

Kapacitet: 30 kW – 300 kW

Varmepumper i mange størrelser

- Luft-til-vand
- Vand-til-vand

Kommerciel og industriel anvendelse

- Supermarkeder
- Restauranter og hoteller
- Kontorer og skoler
- Fitnesscentre og idrætshaller
- Fødevarerbearbejdning
- Farmaceutisk industri
- Campingpladser
- Spa og wellness

Vil du vide mere?

Lad os hjælpe dig
til de rette løsninger

70 27 06 07

Se mere

Tlf.: +45 70 27 06 07 • info@hjj.dk • www.hjj.dk

Ballerup: Tempovej 18-22, DK-2750

Kolding: Niels Bohrs Vej 1, DK-6000

Aarhus: Johann Gutenbergs Vej 11-13, DK-8200

H. JESSEN JÜRGENSEN A/S

Chillere og plug-in units med naturlige kølemidler

Kompakte, energieffektive og driftssikre anlæg til kommercielle og industrielle applikationer.

- Designet til fremtidens krav
- Støjsvage og kompakte anlæg
- Til både udendørs og indendørs placering
- Cloudløsning til overvågning

R290 – Propan
R717 – Ammoniak

Waterloop plug-in unit
Specialfordamper med indbygget kompressor

Sammen finder vi de
rette løsninger

Læs mere

Tilmeld dig vores nyhedsbreve nu!

Så deltager du samtidig i vores månedlige lodtrækninger om flotte og brugbare præmier i hele 2026.

Flotte præmier
i hele 2026

Tilmeld dig nu

Tlf.: +45 70 27 06 07 • info@hjj.dk • www.hjj.dk

Ballerup: Tempovej 18-22, DK-2750

Kolding: Niels Bohrs Vej 1, DK-6000

Aarhus: Johann Gutenbergs Vej 11-13, DK-8200

H. JESSEN JØRGENSEN AIS

Crisolida Knudsen, Lærepladskonsulent på TEC

Fra klasseværelse til arbejdsplads: Sådan skaber TEC forbindelser mellem elever og virksomheder

Manglen på lærepladser er en velkendt udfordring i mange tekniske fag. Men for virksomheder, der overvejer at tage en lærling, behøver processen hverken være tung eller uoverskuelig. Det understreger Lærepladskonsulent Crisolida Knudsen fra TEC, der arbejder målrettet på at bygge bro mellem elever og virksomheder – særligt inden for VVS- og køleteknikeruddannelserne.

“Min rolle er at være i tæt kontakt med virksomhederne og skabe muligheder for eleverne – også dem, der har brug for ekstra sparring i overgangen fra skole til virksomhed,” forklarer hun.

Med en baggrund i HR, rekruttering og virksomhedskontakt er hendes opgave både opsøgende og koordinerende: Hun ringer ud til virksomheder, arrangerer besøg og praktikforløb og hjælper med alt fra godkendelsesprocesser til uddannelsesaftaler.

PRAKTIK BANER VEJEN TIL LÆREPLADSEN

Der findes ikke én fast model for at få elever i lære. Processen starter typisk med et overblik over, hvem der allerede har en plads, og hvem der mangler. Derefter begynder det opsøgende arbejde.

En af de mest effektive metoder er praktik.

"Her kan Virksomheden mærke elevens engagement, og eleven får indblik i hverdagen – det handler meget om kemi," siger Crisolida Knudsen.

Også virksomhedsbesøg på skolen har vist sig at være en succes. Når mestre møder eleverne i værkstedet og ser dem arbejde med hænderne, opstår der en mere naturlig dialog.

"Det skaber en helt anden interaktion end bare at stå i et klasselokale og fortælle," forklarer hun.

ELEVENS ATTITUDE OG ENGAGEMENT ER AFGØRENDE

Selvom skolen kan åbne dørene, afhænger det endelige match i høj grad af eleverne selv.

"Det er altafgørende, at de møder op til tiden, viser nysgerrighed og har den rigtige indstilling. Jeg kan skabe mulighederne, men det endelige valg beror altid på en samlet vurdering hos virksomheden og eleven."

Derfor bruger hun også meget tid på sparring: Hvordan skriver man en ansøgning? Hvordan giver man et godt førstehåndsindtryk? Og hvordan viser man sine kompetencer?

Et konkret råd som Crisolida Knudsen plejer at give til eleverne er at dokumentere deres arbejde.

"Tag billeder af de opgaver, du har lavet, og gem dem på din telefon. Når du taler med en mester, kan du vise, hvad du kan."

DER ER GOD HJÆLP AT HENTE FOR DIN VIRKSOMHED

For mindre virksomheder kan processen om at få en lærling virke uoverskuelig og administrativt krævende.

Men her kan lærepladskonsulenten fungere som en slags ekstern støttefunktion.

"Jeg vejleder virksomhederne i at blive godkendt, tager kontakt til de relevante instanser og hjælper med at oprette uddannelsesaftaler. I mange tilfælde bliver jeg nærmest en tæt administrativ sparringspartner."

Målet er at gøre processen så smidig som muligt, så det i hvert fald ikke er det administrative der bliver en barriere.

Samtidig sørger hun for, at virksomhederne har klare forventninger til, hvad eleverne kan, og hvad de skal lære.

"Vi sender gerne en beskrivelse af oplæringsmålene til virksomheden, så de ved, hvad eleverne har lært på grundforløb 2, og hvad de kan omsætte i praksis. Det hjælper med at undgå misforståelser og sikrer, at både virksomheden og eleven får det optimale ud af forløbet," forklarer hun.

MARKEDET FOR LÆREPLADSER ER MEGET FORSKELLIGT INDENFOR VVS OG KØLETEKNIK

Efterspørgslen og udbuddet af lærepladser varierer meget mellem fagene. På VVS-uddannelsen lykkes det ofte at få alle eleverne i lære.

“I nogle perioder når vi meget høje placeringstal – helt op mod 100 procent. Men nogle gange er der elever, som har behov for ekstra støtte eller andre løsninger, inden en læreplads kan falde på plads,” fortæller Crisolida Knudsen.

På køleteknikerområdet er billedet anderledes. Her er der ikke på samme måde et 'marked' for lærepladser som Crisolida Knudsen beskriver det for VVS-uddannelsen. Der er færre lærepladser, men det er også Crisolida Knudsens opfattelse, at virksomhederne i kølebranchen ofte har meget specifikke krav til kompetencer og modenhed.

“Faget kræver en høj grad af kvalitet, og det kan man godt se på virksomhedernes forventninger til en potentiel lærlings kompetencer og modenhed” siger Crisolida Knudsen.

På trods af at det syner som en stor udfordring at finde nok lærepladser, ser hun alligevel et stort potentiale:

“Omkring halvdelen af virksomhederne i branchen er ikke ISO-certificerede og kan derfor ikke godkendes endnu. Det er et kæmpe marked, hvis vi kunne gøre noget der.”

TEC STILLER KRAV TIL ELEVERNE FOR AT SIKRE KVALITET

På skolen bliver eleverne løbende vurderet – både fagligt og personligt.

Ved fravær, manglende engagement eller uhensigtsmæssig adfærd iværksætter skolen dialog og relevante indsatser.

“Vi vil gerne have alle igennem, men ikke for enhver pris,” fortæller Crisolida Knudsen.

Skolen arbejder tæt sammen med branchen for at sikre, at undervisningen matcher virkelighedens behov.

“Vi lytter til virksomhederne og justerer løbende uddannelsen, så eleverne får kompetencer, der kan bruges fra dag ét.”

SKOLEN OG BRANCHEN MÅ LØFTE ANSVARET SAMMEN

Ifølge Knudsen handler lærepladser ikke kun om den enkelte virksomhed – men om hele branchens fremtid.

“Vi står over for en stor mangel på arbejdskraft, ikke mindst i takt med den grønne omstilling. Samtidig går dygtige medarbejdere på pension. Hvis ikke vi uddanner nye nu, hvor skal de så komme fra?”

Derfor er hendes opfordring klar: “Vær åbne for samarbejdet. Vi skal nok hjælpe jer gennem processen – men vi kan ikke løfte opgaven alene. Den næste generation har brug for virksomhederne for at blive uddannet.”

Er du blevet nysgerrig på at tage en lærling?

TEC hjælper dig gerne på vej

Crisolida Iginia Knudsen

Lærepladskonsulent

cik@tec.dk

+45 2545 3381

Her kan du finde information og vejledning om lærlinge og uddannelsesforløb

TEEC

Klik her

DJH

**DEN JYSKE
HÅNDVÆRKERKOLE**

Klik her

iCQRE iCOOL

Køling konstrueret til topkvalitet

Det perfekte match til MT- og LT-
kommercielle køleapplikationer,
herunder detailbutikker, supermarkeder,
HoReCa, tankstationer,
fødevarerforarbejdning og kølelager.

HØJEFFEKTIV PANASONIC*
INVERTERKOMPRESSOR

*Afhængig af model.

MULTI-KØLEMIDDEL
KOMPATIBEL

SKRÆDDERSYDEDE LØSNINGER
- OPFYLDER DINE BEHOV,
SPARER TID OG INDSATS

SUPER STILLE

Stort tillykke til de nyuddannede svende

På en kølig dag – helt i fagets ånd – blev 16 elever fra Den Jyske Håndværkerskole færdiguddannede og kan nu stolt kalde sig køleteknikere.

De nye svende er:

Nicklas Palmus Berndt, Exodraft Climate,
Emma Holse, Epta Refrigeration Denmark A/S,
Viktor Noah Jeppsen, BORNFRØST RØNNE A/S,
Bohdan Lozinskyi, P. E. Kristensens Eftf. A/S,
Driton Kiki, DANFRIG A/S,
Jacob Lillie Haldborg Andersen, BUUS KØLE-SERVICE ApS,
Theis Neumann, Wicotec Kirkebjerg A/S,
Mathias Halborg Christensen, KURT RIISHØJ A/S,
Marck Ambæk, Epta Refrigeration Denmark (Viborg),
Lasse Bjørch Christensen, SA-AL Køleteknik ApS,
Kenneth Hansen, BUNDEGAARD KØLETEKNIK VEJLE A/S,
Mohammed Maher Daghim, Multi Køl & Energi A/S,
Baris Kavur, Super-Køl A/S
og Ihab Fuad Taha, CARRIER TRANSICOLD SCANDINAVIA A/S.

Stort tillykke til alle – branchen har fået en stærk håndfuld dygtige og engagerede køleteknikere, klar til at holde hovedet koldt og kvaliteten i top.

Nye medaljevindere

SØLV

SØLV

BRONZE

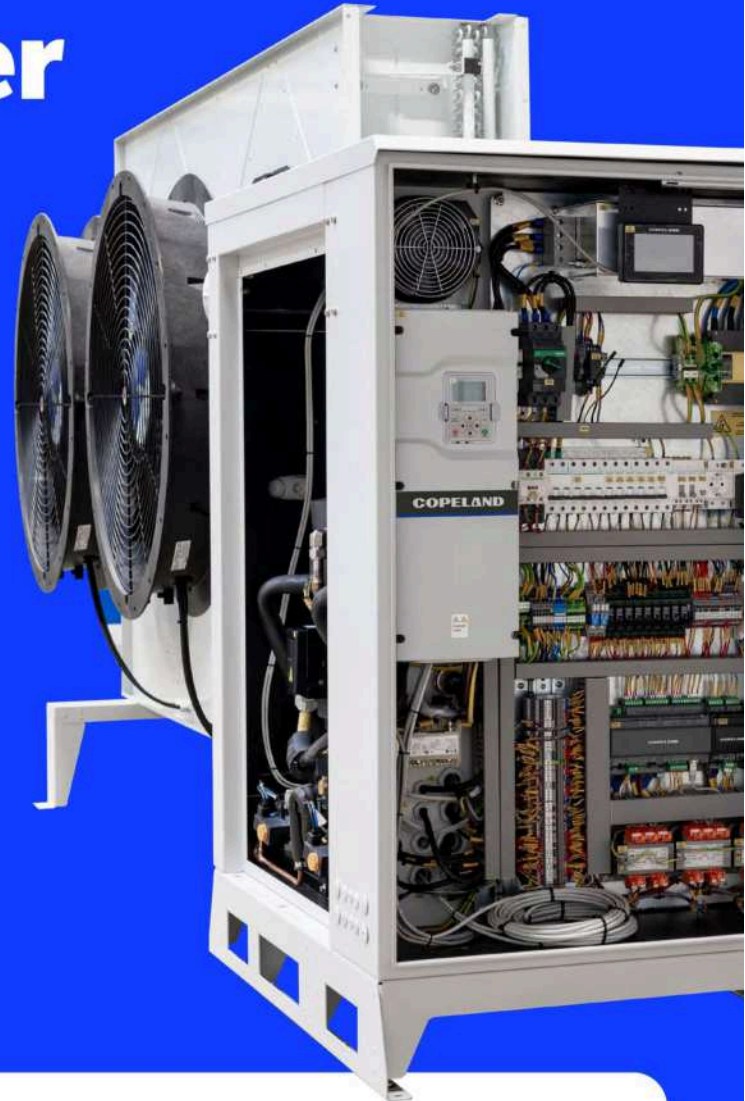

BRONZE

Copeland CO₂ køleaggregater

De nye Copeland CO₂-scroll-køleaggregater kombinerer innovativ CO₂-scroll-teknologi med et gennemtænkt styringskoncept, der er revolutionerende inden for kommerciel køleteknik.

Hjertet i de nye køleaggregater er en helt ny type transkritisk CO₂-kompressor, der er udstyret med innovativ DVI-teknologi (dynamisk dampinjektion). Med DVI-teknologien sprøjtes der flash-gas direkte ind i kompressoren, hvilket gør den effektiv og driftssikker, uafhængigt af udetemperaturen. Det forhindrer driftsstop om sommeren. Den intelligente styring styrer samtlige systemkomponenter, hvilket sikrer effektiv og pålidelig drift samt garanterer høj fødevarer kvalitet.

Medium- and Low-Temperature Units

Technical Overview

COPELAND

Models	Cooling* [kW]	Compressors quantity	Fans quantity	Receiver capacity [l]	Suction line diameter [inch]	Liquid line diameter [inch]	Width/ depth/ height [mm]	Net weight [kg]	Power supply	Nominal current [A]	Sound @ 10m [dBA]**
OME-16T-TEM	14.8	1	1	20	5/8	1/2	1651/830/1405	405	400 V 3Ph ~50Hz	31.00	34
OMTE-37T-TEM	24.6	2	2	20	3/4	5/8	3138/847/1410	585	400 V 3Ph ~50Hz	52.00	34
OMTE-49T-TEM	33.5	2	2	2x20	7/8	3/4	3538/882/1425	700	400 V 3Ph ~50Hz	73.00	36
OMTE-64T-TEM	44.8	2	2	2x20	7/8	3/4	3538/882/1785	750	400 V 3Ph ~50Hz	90.00	36
OLE-18L-TEM	8.0	1		N/A	3/4	3/8	834/408/1103	118	400 V 3Ph ~50Hz	6.04	26
OLE-25L-TEM	11.3	1		N/A	3/4	3/8	834/408/1103	119	400 V 3Ph ~50Hz	8.03	28

Condition EN13215: R744, Evaporating Temperature LT: -30°C | MT: -10 °C, Ambient Temperature 32°C, Suction Superheat 10K, Gas Cooler Outlet = 35°C

* @ 84 Hz for LT, @ 90 Hz for MT

** Sound pressure level at free field and 10m distance at standard working conditions

Medium-Temperature
 Low-Temperature

Gå direkte
til produktet i
vores OnlineShop

Lave samlede ejeromkostninger

Copeland CO₂-scroll-teknologien er godt nyt for alle, der sætter pris på effektivitet, driftssikkerhed og lave samlede ejeromkostninger.

En løsning til alle klimaforhold

CO₂-scroll-køleaggregaterne er konstrueret til effektiv og konstant drift, selv i de varmeste klimaer, og til at sikre uafbrudt drift op til temperaturer på 44 °C.

Less is more!

Enkelheden i vores nye teknologi påvirker hele kølesystemets livscyklus: det er nemt at planlægge, nemt at montere og nemt at anvende!

Som skræddersyet til butikker i bymidten

Dette udvalg af køleaggregater opfylder små og mellemstore supermarketers, kioskers og købmænds behov.

ERFA netværksmøder

Som medlem i Dansk Køl & Varme har du mulighed for at deltage i vores ERFA netværksmøder. Her samles man i uformelle rammer for at udveksle erfaringer, dele viden og blive opdateret på aktuelle emner i branchen.

Møderne består af faglige oplæg valgt af deltagerne selv, efterfulgt af middag og netværk. ERFA-møder afholdes flere gange om året i landets fem regioner og giver medlemmerne mulighed for at debattere praksisnære problemstillinger, styrke deres netværk og få indsigt i nye regler og udviklingstendenser i branchen.

Klik her for at se datoer for kommende møder

ERFA grupperne Midt- og Syddanmark var samlet i Fredericia d. 4/2. Her havde de besøg af Michael Kønig fra Aneo Retail Danmark, som fortalte om deres "energy as a service" ydelse.

Til netværksmøde i ERFA gruppen Sjælland d. 18/2, havde de besøg af repræsentanter fra Georg Fischer. De fortalte om deres løsninger indenfor præisolerede plastrør til vandkredsløb til chillersystemer.

Hold dig opdateret på kølebranchen - deltag i vores webinarer

26/2 kl. 15.00

Udfasning af F-gas: opdatering på lovgivning og nye krav v. Nikolai Alstrup, Teknisk Konsulent i Dansk Køl & Varme

18/3 kl. 15.00

Markedstendenser på køle- og varmepumpeområdet v. Carsten Dahlgaard, Senior Director, Industrial Refrigeration i Danfoss

Tilmeld dig her!

LG ARTCOOL™

AI AIR MIRROR

Intelligent komfort møder elegant design:

Den AI-styrede klimaanlæg tilpasser sig automatisk dine behov, sparer energi og sikrer hygiejnisk ren luft – nemt styret via app for maksimal komfort.

Gå
direkte til
produktet

CONFERENCE

Refrigeration & Heat Pump Forum **2026**

Den 16. april 2026 samler Refrigeration and Heat Pump Forum førende danske og internationale eksperter inden for køle- og varmepumpeteknologi i København. Dagen byder på indblik i de nyeste trends, teknologiske løsninger, regulatoriske udviklinger og aktuel forskning – herunder naturlige kølemidler, varmepumpeløsninger og digitalisering i branchen.

Forumet arrangeres af DKVF, Dansk Køl & Varme, Teknologisk Institut og DTU Construct og afholdes i IDA Conference Center i hjertet af København.

Programmet består af to parallelle spor:

Technical Application Advancements
og

11th International Symposium on Advances in Refrigeration and
Heat Pump Technology

Sæt kryds i kalenderen – og vær med, når branchen mødes om fremtidens køle- og varmepumpeteknologi.

Find programmet og tilmeld dig her

SAMSUNG

KOMPLET PROGRAM

Sort og hvid
4-vejs kassette

Sort og hvid 360° kassette

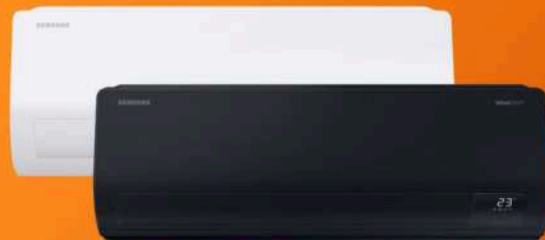
PAC

ClimateHub

EHS Hydro

Sort og hvid væghængt

R290 Mono

R32 Split

Alt i varmepumper og klimaanlæg

LUFT TIL VAND & LUFT TIL LUFT

Varmepumper til danske forhold

Hurtig levering af nye inde- og udedele. Stort reservedelslager